

Een grote stad zonder 'volwaardig' ziekenhuis, dat steekt nog steeds: 'We hebben dag en nacht dokters nodig'

Lydia Kalf (71) uit Lelystad is chronisch longpatiënte. De laatste vijf jaar heeft ze al drie keer in het St Jansdal in Harderwijk gelegen en dat is moeilijk te verteren. „Als het hier in Lelystad ingewikkeld wordt is het al snel: ‘ga maar naar Harderwijk’. Maar de hoofdstad van een provincie hoort toch een volwaardig ziekenhuis te hebben?”

Francisca Muller 26-11-23, 15:00 Laatste update: 26-11-23, 16:02

-
-

7 REACTIES

Vijf jaar geleden ging ziekenhuis MC Zuiderzee in Lelystad failliet. Ziekenhuis St Jansdal in Harderwijk nam het over, maar zonder acute opname-afdeling, verloskunde, ic en spoedeisende hulp in de nachtelijke uren. Voor die zorg moeten inwoners uitwijken naar andere ziekenhuizen.

Het steekt sommige Lelystedelingen nog steeds. Op een Facebookpagina, opgericht door voorstanders van een 'volwaardig' ziekenhuis verschijnen zo nu en dan nog hartenkreten. Lydia Kalf: „Dit is een grote stad. Er rijden treinen, er gebeuren ongelukken, er wonen heel veel ouderen. We hebben gewoon weer dag en nacht dokters nodig op de eerste hulp.”

Martine Visser, voorzitter van de Flevolandse Patiëntenfederatie hoort de geluiden ook. En hoewel ze de wens begrijpt is de realiteit anders, zegt ze. „De aanleiding voor de sluiting van MC Zuiderzee was destijds acuut, maar de trend die eronder lag was al gaande. Het wordt voor streekziekenhuizen steeds moeilijker om een spoedeisende hulp-afdeling overeind te houden. Inmiddels heeft de politiek de keuze gemaakt om in te zetten op concentratie van de spoedeisende hulp in gespecialiseerde ziekenhuizen. Ik denk dat die tendens onomkeerbaar is, ook al vind ik dat zeer spijtig.”

Nieuwsbrief

Ja, ik wil elke dag een nieuwsbrief ontvangen met de belangrijkste online artikelen van 11 kranten.

INSCHRIJVEN

Pijnlijke keuzes

De laatste jaren staan inderdaad steeds meer ziekenhuizen voor pijnlijke keuzes rond de spoedzorg. Zo besloten de Gelre Ziekenhuizen begin dit jaar dat het niet meer mogelijk was om twee volwaardige ziekenhuizen in Apeldoorn en Zutphen op de been te houden. Zutphen wordt de plek voor laagcomplexere, planbare ingrepen, de hoogcomplexere spoedzorg wordt geconcentreerd in Apeldoorn. In Limburg en Friesland doen dezelfde ontwikkelingen zich voor. Alle bezwaren van de bevolking ten spijt.

Terug naar 25 november 2018. Die dag trekken honderden Lelystedelingen naar het voorplein van het dan pas failliet verklaarde MC Zuiderzee. Op het moment van de demonstratie is net bekend geworden dat ziekenhuis St Jansdal de failliete collega wil overnemen. Het is een lichtpuntje, maar het neemt de zorgen niet weg: houdt Lelystad een echt ziekenhuis of wordt het een veredelde polikliniek?

Honderden mensen demonstreren op 25 november 2018 voor het behoud van het ziekenhuis in Lelystad. © ADR

In shock

Het bestuur van St Jansdal vindt er geen doekjes om: de klok rond acute spoedzorg in Lelystad overeind houden (inclusief alles wat erbij hoort zoals acute opname en intensive care) is niet aan de orde. Het kost te veel en er is niet voldoende personeel. Ziekenhuis Lelystad wordt een dagkliniek waar Flevolandse terechtkunners voor poliklinische zorg en kleinere ingrepen.

In die hectische periode tussen faillissement en overname richten enkele inwoners van Lelystad de Stichting Behoud Ziekenhuis Lelystad op, waaronder Hermien Roddenhof. Ze is een gepensioneerd medewerkster van het ziekenhuis. „In de tijd dat ik er zelf werkte had ik al twee keer een crisis meegemaakt, maar een faillissement.... ik was in shock en ik vond dat ik iets moest doen.”

De kersverse stichting probeert druk uit te oefenen op alle partijen. Zit aan tafel met overheden, in de Tweede Kamer, met de bestuurders van St Jansdal. Behoud van een volwaardig ziekenhuis is in eerste instantie de insteek, maar uiteindelijk blijkt die hoop vergeefs. „Dat is dan een gegeven dat je moet accepteren. Vanaf dat moment zijn we ons gaan richten op het kritisch volgen van de ontwikkelingen.”

De spoedeisende hulp terug willen in Lelystad is trekken aan een dood paard

Hermien Roddenhof

Hoe staat het er vijf jaar later voor? Roddenhof: „Er staat een heel mooi aanbod aan voorzieningen. Bijna alle medische specialisaties draaien ook in Lelystad poliklinieken, je kunt hier voor de meest voorkomende operaties en behandelingen terecht. Ik denk dat Lelystedelingen de faciliteiten nog wel eens onderschatten. Ja, hoor je dan, ‘maar er is geen ic meer en ’s avonds geen spoedeisende hulp’. Maar wat mensen vergeten is dat er in de afgelopen vijf jaar een omslag is geweest in het denken over acute zorg.”

„De tijd dat dat in elk ziekenhuis geboden wordt ligt echt achter ons. De acute zorg wordt steeds meer geconcentreerd. Ja, dan moet je met een ambulance naar een andere plaats. Maar vergeet niet dat ambulances tegenwoordig rijdende ic's zijn. Nee, de spoedeisende hulp terug willen in Lelystad is trekken aan een dood paard.”

Nieuwe afdeling

Liever kijkt Roddenhof naar de innovaties die er zijn in het ziekenhuis in Lelystad. Zo kwam er vorig jaar de afdeling Getijde voor 'overbruggingszorg'. Bedoeld voor mensen die te ziek zijn om thuis te blijven, maar niet ziek genoeg voor het ziekenhuis, of die nog niet naar huis kunnen na ontslag uit het ziekenhuis. Ze krijgen medische zorg via het ziekenhuis en tegelijkertijd wordt gezocht naar een plek in een zorgcentrum of wordt de terugkeer naar huis voorbereid. „Een heel mooi initiatief”, vindt Roddenhof.

De afdeling Getijde op de tweede verdieping van het ziekenhuis. © Foto Freddy Schinkel

De stichting is overigens van naam veranderd, van behoud ziekenhuis naar behoud ziekenhuiszorg. Er is nog best veel om voor te strijden, zegt Roddenhof. „Wij zien graag een verdere uitbreiding van het zorgaanbod. Maar dat kan alleen als de inwoners van Lelystad ook echt kiezen voor dit ziekenhuis. Hoe meer ze er gebruik van maken, hoe steviger de positie wordt in de toekomst. Door elders te shoppen ondergraaf je de positie van dit ziekenhuis.”

Ook Martine Visser van de Flevolandse Patiëntenfederatie hoopt dat St Jansdal de voorzieningen in Lelystad nog verder uitbreidt. „Al vind ik dat ze binnen de keuzes die ze gemaakt hebben hun best hebben gedaan om een goed ziekenhuis neer te zetten. Mensen kunnen er met 90 procent van hun zorgvragen terecht.”

Groeiopgave

Ondertussen staat in het raadsakkoord 2022-2026 dat de gemeenteraad van Lelystad verwacht dat het college een strategie en plan ontwikkelt voor een volwaardig ziekenhuis met 24/7 een eerste hulpaanbod en geboortezorg.

Maar wens en realiteit liggen hier ver uit elkaar, erkent PvdA-raadslid Jonne Kortmann. „De tijdgeest zit ons niet mee, er is een tendens van concentratie van de acute zorg. Maar voor een stad als Lelystad vind ik het toch een groot gemis, zeker gezien de groeiopgave die er voor de stad ligt. Als alle plannen doorgaan groeit Lelystad door naar 120.000 inwoners en dat is voor mij een schaal waarop je zeker een volwaardig ziekenhuis mag verwachten.”